

Gemeente Maasdriel
Aan het College van B en W Maasdriel Postbus 10.000 5330 GA Kerkdriel

Gemeente Zaltbommel
Aan het College van B en W Zaltbommel Postbus 10.002 5300 DA Zaltbommel

Maasdriel, 17 november 2021

Betreft: Uitgangspuntennotitie overdracht begeleiding doelgroep klantprofiel 4 naar Werkzaam Rivierenland

Geacht college,

Dank voor uw adviesaanvraag, die de Cliëntenraad Sociaal Domein Bommelerwaard /CSDB op 20 oktober 2021 heeft ontvangen. Reeds in ons (ongevraagde) advies van 7 maart j.l. hebben wij al aangegeven, dat Werkzaam Rivierenland volgens de CSDB niet de aangewezen organisatie is om deze begeleiding over te nemen. De argumenten die we toen verwoord hebben zijn nog steeds van kracht en dit advies is een aanvulling daarop.

Wij waarderen het, dat de gemeente Zaltbommel deze uitgangspuntennotitie zo zorgvuldig heeft geformuleerd en u ons in de gelegenheid stelt om hier een reactie op te kunnen geven. U heeft op deze manier ook gehoor gegeven aan de motie bij agendapunt 15 van de Raadsvergadering op 29 april 2021.

Indicering

Goede indicering is cruciaal om de indeling naar profielen recht te doen. U geeft aan dat Werkzaam Rivierenland daarvoor Dariuz als instrument gebruikt. Wij adviseren u dit nader te bekijken.

Volgens onze informatie maakt Werkzaam bij de aanvraag voor bijstand o.a. gebruik van de Dariuz vragenlijst van de organisatie Dariuz.

In 2019 is door het onafhankelijke onderzoeksbureau Miles Research onder cliënten van Werkzaam onderzoek gedaan naar de ervaringen met deze methode. Uit het rapport bleek, dat er volop aandachtspunten zijn voor verbetering.

(zie Rapportage Kandidatenonderzoek Werkzaam Rivierenland, 6 juni 2019 op pagina 9).

Medio 2021 is er weer een onderzoek geweest, daar is (nog) geen rapport van beschikbaar. CSDB adviseert de resultaten op te vragen en die te vergelijken met die van 2019.

Uit de indicering blijkt of iemand het profiel heeft waarbij er sprake is van "tijdelijke ontheffing van de arbeidsplicht". CSDB adviseert nader te analyseren wat daar precies de indicatoren voor zijn. Dit lijkt ons van belang om goed het onderscheid tussen klantprofiel 3 en klantprofiel 4 helder te hebben.

Met betrekking tot de tijdelijke ontheffing vragen wij ons af over welke periode het dan gaat. In deze notitie wordt gesproken van tijdelijk, in de Verordening tegenprestatie Participatiewet Zaltbommel 20218 wordt bij grote afstand tot de arbeidsmarkt gesproken van een jaar. Ook zijn we tegengekomen dat het om 2 jaar zou gaan.

Ons advies is om concreet vast te leggen wat in dit verband met tijdelijk wordt bedoeld. Na deze periode zal, net als bij bijvoorbeeld een WMO-indicatie, opnieuw bekeken moeten worden of de indicatie aanpassing behoeft of verlengd moet worden.

Voor kwetsbare mensen geeft het rust als er duidelijkheid is m.b.t. de vrijgestelde periode en er in de tussentijd geen (ingrijpende) veranderingen zijn.

Na de vaststelling dat er geen sollicitatie verplichting is en er geen sprake is van toeleiding naar werk, is de vraag welke ondersteuning men dan nodig heeft. Is er sprake van een zorgbehoefte of heeft iemand er baat bij om een periode gewoon met rust gelaten te worden en te werken aan herstel. Het is ons niet duidelijk wie deze indicatie stelt.

In deze vrijgestelde periode is er volgens de CSDB voor deze doelgroep geen sprake van re-integratie. Wij onderschrijven dat dit ook geen taak zou moeten zijn van het Buurteam.

De huidige begeleiding door het Buurteam wordt door cliënten ervaren als professioneel en veilig.

De kracht van het Buurteam is dat zij als professionals van de gemeente Zaltbommel de ruimte hebben om in eerste instantie ook zelf hulp te kunnen verlenen.

Mocht er sprake zijn van multi-problematiek, waarbij het kan gaan om (een combinatie van) medische klachten, psychische klachten, verslavingsproblematiek, schulden of zware (mantel)zorgtaken, dan is van belang dat het Buurteam een goed overzicht heeft van de mogelijkheden tot doorverwijzing.

Indien er in de vrijgestelde periode behoefte is aan activering en/of zinvolle dagbesteding dan ligt het voor de hand om een beroep te doen op de lokale welzijnsorganisaties. Daarvoor is het handig om de sociale kaart van een update te voorzien.

Mocht het voor het Buurteam toch niet wenselijk zijn om de begeleiding van deze doelgroep vorm te blijven geven, dan wijzen we nogmaals op de manier waarom de gemeente Maasdriel dit organiseert. Via Welzijn Bommelerwaard is deze taak ondergebracht bij 1 professional op het gebied van zorg en welzijn. Hier worden in de praktijk goede resultaten mee bereikt. Wellicht is het ook een optie om te verkennen of Zaltbommel en Maasdriel hierin zouden kunnen samenwerken.

Kantekeningen bij Werkzaam Rivierenland.

Door cliënten in het algemeen en ook door deze specifieke doelgroep wordt de cultuur van Werkzaam ervaren als meer zakelijk en formeel. Ook vrijwilligers die cliënten begeleiden bij de contacten met Werkzaam onderschrijven dit. Een dergelijke omgeving is minder geschikt voor kwetsbare mensen.

Daarmee is het voor de CSDB nog steeds niet logisch dat mensen met meer behoefte aan zorg en/of welzijn voor begeleiding bij Werkzaam aan het goede adres zijn.

Het zou de CSDB ook meer vertrouwen geven als er een door Werkzaam uitgewerkt, concreet plan van aanpak is gepresenteerd. Inclusief de beschikbare personele bezetting. Op basis van de huidige ervaringen van cliënten m.b.t. de beschikbaarheid van coaches spreken wij hierbij onze bezorgdheid uit.

De CSDB betreurt het dat er cliënten niet in beeld zouden zijn! Werkzaam verstuurt maandelijks een bericht aan de gemeente met daarin een overzicht van de aantallen personen per profiel. Hiermee zou de gemeenten na kunnen gaan of het Buurteam met betrekking tot profiel 4 hetzelfde aantal mensen in begeleiding heeft.

3. Als CSDB ervaren wij het als heel positief dat er contacten geweest zijn met cliënten zelf. Uit navraag hebben we begrepen dat het voor de gemeente lastig was om mensen te vinden die bereid waren om hun verhaal te delen. Mooi dat het bij deze 3 personen is gelukt. Wij herkennen in hun verhalen zowel de positieve als kritische signalen. Als CSDB hebben we ervaren dat juist bij meer serieuze problemen en/of klachten men wel informatie wil delen, maar er niet mee naar de gemeente of Werkzaam durft te stappen. Wij denken en werken graag mee om, op een heel zorgvuldige manier, nog meer inzicht te krijgen waar mensen tegenaan lopen en niet bang hoeven te zijn voor mogelijke repercussies.

4. Als de indicatie zorgvuldig is gedaan zal duidelijk zijn, dat er een groep mensen is voor wie het niet mogelijk of wenselijk is om (werk)ervaring op te doen of dagactiviteiten te verrichten. Voor alle 3 de andere profielen is dat wel wenselijk en in meer of mindere mate haalbaar.

De beschreven gewenste situatie doet onzes inziens dus geen recht aan de behoeften van die specifieke doelgroep.

Ten aanzien van de beschreven uitgangspunten hebben wij de volgende opmerkingen:

1. Als het goed is heeft Werkzaam, ongeacht het profiel, altijd oog voor de persoonlijke situatie.
2. Voor deze specifieke doelgroep is het niet wenselijk dat hulp en uitkeringsondersteuning in 1 hand komt.
3. Het lijkt ons een uitdaging voor werkzaam, zo niet onmogelijk, om dit en zo'n groot gebied als Rivierenland waar te maken.
4. Spreekt voor zich.
5. De vraag is over welke doelmatigheid gaat dit. Ligt dit in het verlengde van de zogenaamde tegenprestatie of is dit in het belang van het welzijn van deze specifieke doelgroep.
6. Spreekt voor zich.
7. Voor deze specifieke doelgroep is er geen sprake van betrekkingen of plaatsingen. Dat geldt wel voor de andere 3 doelgroepen.

Bij de financieringsstromen hebben wij de volgende opmerkingen of vragen:

- De CSDB is benieuwd naar de bedragen die men voor ogen heeft bij deze indeling.
- Trajecten naar werk en arbeidsmatige dagbesteding gelden niet voor deze doelgroep gezien de vrijstelling. Pas als de vrijstelling na een herindicatie niet meer aan de orde is en men onder een van de 3 andere profielen valt, ligt dit anders.
- Inlooppunt en inclusieve dagbesteding is nu al beschikbaar voor alle 4 de doelgroepen.
- Welke locatie is in beeld voor de aan te stellen begeleider?
- Hulp en ondersteuning bij het Buurteam heeft ook onze voorkeur.

5. Vervolgproces

De CSDB onderschrijft de conclusie dat er een duidelijker beeld nodig is m.b.t. de behoeften en kenmerken van de specifieke doelgroep. Zie ook onze opmerkingen bij Indicering.

Een zeer waardevol uitgangspunt vinden wij om in deze specifieke doelgroep te investeren en zicht te krijgen op hun wensen en behoeften!

1. Vanuit oogpunt van zorgvuldigheid adviseren wij met alle inwoners in kp4 in gesprek te gaan. Het betreft ongeveer 100 personen dus het moet mogelijk zijn daar in een jaar tijd een goed beeld van te krijgen. Daarmee is er een extra check gedaan op de indicatiestelling. Voor cliënten is van belang dat dit gebeurt door iemand die onafhankelijk is van de organisaties waar zij regulier mee te maken hebben. En vooral goed kan luisteren!
2. Prima. Voor kwetsbare mensen is het makkelijker praten als ze thuis bezocht worden.
3. Prima.
4. Onder voorbehoud van de uitkomsten van punt 2 en 3 vragen wij u opnieuw te overwegen of het overdragen naar Werkzaam

in 2025 in het belang zal zijn van deze mensen.

Bij dit vervolgproces, maar ook in het algemeen, vragen wij u om cliënten nadrukkelijk te wijzen op de mogelijkheden van onafhankelijke cliëntondersteuning. Uit navraag bij MEE Gelderse Poort blijkt dat er vanuit Zaltbommel erg weinig gebruik van wordt gemaakt, terwijl cliënten aangeven zich vaak onzeker te voelen.

6. Financiering

De CSDB is benieuwd naar de beschikbare budgetten en hoe die zich verhouden tot de huidige uitgaven.

De CSDB vertrouwt erop, dat u de kwaliteit van de dienstverlening voor kwetsbare inwoners in ieder geval handhaaft en waar mogelijk nog verbetert.

Met vriendelijke groet,

Namens de Cliëntenraad sociaal domein Bommelerwaard
Mieke Boas, voorzitter

